

พระราชบัญญัติ ควบคุมคุณภาพอาหาร พ.ศ. ๒๕๐๗

ภูมิพลอคุลยเคช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นปีที่ ๑๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระบรมราชโองการโปรดเกล้า ๆ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุม คุณภาพอาหาร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยืนยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะ รัฐสภา ดังต่อไปนี้ มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ ควบคุมคุณภาพอาหาร พ.ศ. ๒๕๐๓"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหาร พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๒

บรรดาบทกฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติ ไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่ง พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

- "อาหาร" หมายความว่า
- (๑) วัตถุทุกชนิดที่คนกินหรือดื่ม แต่ไม่รวมถึงยาตาม กฎหมายว่าด้วยการขายยา
 - (๒) วัตถุที่คนใช้เป็นของขบเคี้ยวหรืออมเป็นอาหาร
- (๓) วัตถุที่ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหาร รวมทั้งสี่ และเครื่องปรุงแต่งกลิ่นรส
- "อาหารที่ควบคุม" หมายความว่า อาหารที่รัฐมนตรี ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้เป็นอาหารที่ควบคุม

- "ภาชนะบรรจุ" หมายความว่า วัตถุใด ๆ ทิ่ใช้ใส่หรือ หุ้มห่ออาหารโดยตรง
- "ฉลาก" หมายความรวมถึงรูป รอยประดิษฐ์หรือข้อความ ใด ๆ ที่แสดงไว้ที่อาหาร ภาชนะบรรจุหรือหืบห่อ
- "ผลิต" หมายความว่า ทำ ผสม เปลี่ยนรูป ปรุงแต่งหรือ แบ่งบรรจุ
- "จำหน่าย" หมายความว่า ขาย แลกเปลี่ยน ให้และรวม ตลอดถึงมีไว้เพื่อจำหน่ายด้วย
- "คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการควบคุม คุณภาพอาหาร
- "พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญั**ตินี**
- "รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ เพื่อประโยชน์แก่การควบคุมคุณภาพอาหาร ให้ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา

- (๑) กำหนดอาหารที่ควบคุม
- (๒) กำหนดคุณภาพอาหารที่ควบคุมตามชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะหรือมาตรฐานของอาหารที่ผลิตหรือจำหน่าย ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการผลิตหรือจำหน่าย

- (๓) กำหนดอัตราส่วนของวัตถุที่ใช้เป็นส่วนผสมในการ ผลิตอาหารที่ควบกุมตามชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของ อาหารที่ผลิตหรือจำหน่าย รวมทั้งการใช้สีและเครื่องปรุงแต่ง กลิ่นรส
- (๔) กำหนดอาหารที่ห้ามนำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณา-จักร
- (๕) กำหนดวิธีการใช้วัตถุกันเสียและวิธีกันเสีย การ เจือสีหรือวัตถุอื่นในอาหาร และการใช้ภาชนะบรรจุ
- (๖) กำหนดวิธีการตรวจ การเก็บ การยึด การอายัดและ การตรวจทางวิชาการซึ่งอาหาร
- (๗) กำหนดประเภทและชนิดอาหารที่ผลิตและจำหน่าย ซึ่งจะต้องมีฉลาก ตลอดจนข้อความในฉลาก เงื่อนไขและ วิธีการแสดงฉลาก

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการควบคุมคุณภาพอาหารขึ้น คณะหนึ่ง ประกอบด้วยปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธาน กรรมการ ผู้แทนกรมอนามัย ผู้แทนกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผู้แทนกรมวิทยาศาสตร์ ผู้แทนกรมการค้าภายใน ผู้แทนกรม ศุลกากร กับผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินสิบคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ

มาตรา ๓ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่ง คราวละสองปี กรรมการซึ่งพันจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้ง อีกได้

เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจ แต่งตั้งผู้อื่นแทนใด้

กรรมการผู้ได้รับ แต่งตั้งตามวรรคสองอยู่ในตำแหน่งตาม วาระของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตาม มาตรา ๗ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นผู้ใร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำกุกโดยกำพิพากษาถึงที่สุดให้จำกุก เว้นแต่กดีความผิดลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดย ประมาท

มาตรา ธ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมา ประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็น องค์ประชุม ถ้าประชานกรรมการใม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มา ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประชานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้า คะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประชานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีก เสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๐ ให้กณะกรรมการมีหน้าที่เสนอความเห็นต่อ รัฐมนตรีในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องต่าง ๆ ตามมาตรา ๕
- (๒) เรื่องอื่นที่เกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพอาหารตามที่ รัฐมนตรีปรึกษา

นอกจากหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ พิจารณาการให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๑ และ มาตรา ๒๖ ด้วย

มาตรา ๑๑ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ให้คณะกรรมการ มีอำนาจออกกำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ และ ให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๑๒ ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำหรือสั่งเข้ามาในราช-อาณาจักร เพื่อจำหน่ายซึ่งอาหารที่ควบคุมตามมาตรา ๕ (๑) เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

การขออนุญาต การอนุญาตและเงื่อนไขที่ผู้รับใบอนุญาต พึงปฏิบัติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๓ ใบอนุญาตซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติ นี้ ให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีที่ออกใบอนุญาตนั้น

ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยและเห็น ได้ง่าย ณ สถานที่ผลิตหรือสถานที่ประกอบการค้า

มาตรา ๑๔ ถ้าใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย ให้ผู้รับ ใบอนุญาตขึ้นคำขอรับใบแทนตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนดสืบห้าวัน นับแต่วันที่ทราบ การสูญหายหรือถูกทำลาย

มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำหรือสั่งเข้ามาในราช-อาณาจักรเพื่อจำหน่าย หรือจำหน่ายซึ่งอาหารไม่บริสุทธิ์ตาม มาตรา ๑๖ หรืออาหารปลอมตามมาตรา ๑๗

มาตรา ๑๖ อาหารที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็น อาหารไม่บริสุทธิ์

(๑) อาหารที่มีสิ่งที่น่ารังเกียจหรือสิ่งที่น่าจะเป็นอันตราย แก่สุขภาพเจือปนอยู่ด้วย

- (๒) อาหารที่มีวัตถุเจือปนอยู่ด้วย อันจะเป็นเหตุให้ คุณภาพของอาหารนั้นเสื่อมถอย เว้นแต่การเจือปนนั้นเป็นการ จำเป็นต่อกรรมวิธีการผลิตและได้รับอนุญาตจากพนักงาน เจ้าหน้าที่แล้ว
- (๓) อาหารที่ใด้ผสมหรือปรุงแต่งด้วยวีซีใด ๆ โดย ประสงค์จะปกปิดซ่อนเร้นความชำรุดบกพร่องหรือคุณภาพ ทรามของอาหารนั้น
- (๔) อาหารที่ได้ผลิต บรรจุหรือเก็บรักษาไว้โดยไม่ถูก สุขลักษณะ
- (๕) อาหารที่ผลิตจากสัตว์ที่เป็นโรคอันอาจติดต่อถึงคน ได้
- (๖) อาหารที่มีภาชนะบรรจุประกอบด้วยวัตถุที่น่าจะ เป็นอันตรายแก่สุขภาพ

มาตรา ๑๗ อาหารที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็น อาหารปลอม

- (๑) อาหารที่ใม่มีคุณภาพหรือมาตรฐานที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนดตามมาตรา ๕ (๒)
- (๒) อาหารที่ได้สับเปลี่ยนวัตถุอื่นแทนบางส่วน หรือคัด แยกวัตถุที่มีคุณค่าออกเสียทั้งหมดหรือบางส่วน และจำหน่าย เป็นอาหารแท้อย่างนั้น หรือใช้ชื่ออาหารแท้นั้น

- (๓) วัตถุหรืออาหารที่ผลิตขึ้นเทียมอาหารอย่างหนึ่ง อย่างใด และจำหน่ายเป็นอาหารแท้อย่างนั้น หรือใช้ชื่ออาหาร แท้นั้น
- (๔) อาหารที่มีฉลากเพื่อลวง หรือพยายามลวงผู้ซื้อ ให้เข้าใจผิดในเรื่องคุณภาพ ปริมาณหรือลักษณะพิเศษอย่างอื่น หรือในเรื่องสถานที่และประเทศที่ผลิต

มาตรา ๑๘ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาสรรพกุณของอาหารอัน เป็นเท็จหรือเกินความจริง

มาตรา ๑៩ เพื่อประโยชน์แก่การควบคุมคุณภาพอาหาร และเพื่อคุ้มครองอนามัยของผู้บริโภค ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเป็น หนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตผลิตอาหารปฏิบัติการเกี่ยวกับการ ดัดแปลงแก้ไขสถานที่ผลิต เครื่องมือเครื่องใช้ ภาชนะบรรจุ วัตถุที่ใช้ในการผลิตหรือวิธีการผลิต

มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) เข้าไปในสถานที่ผลิตหรือจำหน่ายอาหารเพื่อตรวจ สอบคุณภาพอาหาร ภาชนะบรรจุ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการ ควบคุมคุณภาพอาหาร ในระหว่างเวลาทำงานตามปกติ
- (๒) เก็บอาหารที่สงสัยว่าเป็นอาหารไม่บริสุทธิ์หรือ อาหารปลอมในปริมาณพอสมควรมาเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบ
- (๓) ยึดหรืออายัดภาชนะบรรจุหรืออาหารที่มีลักษณะ ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ และวิธีการควบคุมคุณภาพอาหาร อาหารไม่บริสุทธิ์หรืออาหารปลอม

มาตรา ๒๑ ภาชนะบรรจุหรืออาหารซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ ได้ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๒๐ (๓) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ได้ทำการตรวจพิสูจน์เป็นที่แน่นอนแล้ว ว่าเป็นภาชนะบรรจุที่มี ลักษณะไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ และวิชีการควบคุมคุณภาพ อาหาร เป็นอาหารไม่บริสุทธิ์ตามมาตรา ๑๖ หรือเป็นอาหาร ปลอมตามมาตรา ๑๗ ถ้ามิได้มีการพ้องคดีต่อสาล พนักงาน เจ้าหน้าที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาจสั่งทำลาย หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ พนักงาน เจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวข้าราชการในเมื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ร้องขอ มาตรา ๒๓ เมื่อได้มีประกาศตามมาตรา ๕ (๑) แล้ว ให้งดการผลิตอาหารจนกว่าจะได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๒ เว้นแต่รัฐมนตรีจะได้สั่งให้ทำการผลิตต่อไปได้เป็นการชั่วคราว ภายในเวลาที่กำหนดตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๒๔ เมื่อได้มีประกาศตามมาตรา ๕ (๑) แล้ว ให้ผู้ประกอบการค้าโดยนำหรือสั่งอาหารที่ควบคุมเข้ามาใน ราชอาณาจักรอยู่ก่อนวันที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดขออนุญาต ตามมาตรา ๑๒ ภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนด

มาตรา ๒๕ เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๓ และ มาตรา๒๔แล้ว ถ้ามิได้ยื่นขออนุญาตหรือเมื่อมีคำสั่งไม่อนุญาต เพราะเหตุเป็นอาหารไม่บริสุทธิ์ตามมาตรา ๑๖ หรือเป็นอาหาร ปลอมตามมาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ปฏิบัติการ เกี๋ยวกับอาหารนั้นได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๒๖ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตกระทำการฝ่าฝืน
พระราชบัญญัติ กฎกระทรวงหรือประกาศซึ่งออกตามความ
ในพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยความเห็นชอบ
ของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ภายในกำหนด
เวลาตามที่เห็นสมควร

ผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิอุทธรณ์ คำสั่งได้โดยทำเป็นหนังสือขึ้นต่อรัฐมนตรีภายในกำหนดสามสิบ วันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๗ ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศซึ่งออกตามความในมาตรา ๕ (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งตามมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

มาตรา ๒๕ ผู้ใดผ่าฝืนมาตรา ๑๒ . ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ วรรค สองหรือมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๓๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๒ ผู้ใดผ่าฝืนมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท **ห**รือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา ๓๓ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งตามมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๔ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่ พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษ จำกุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕ ให้รัฐ มนตรีว่า การกระทรวงสาชารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎ-กระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราค่าธรรมเนียม ท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

6.	ใบอนุญาตผลิตอาหาร	ฉบับละ ๕๐๐ บาท
ko.	ใบอนุญาตนำหรือสั่งอาหาร	
	เข้ามาในราชอาณาจักร	ฉบับละ ๕๐๐ บาท
ണ.	ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ ๒๐ บาท
໔.	กำขอ	ฉบับละ 🖢 บาท

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่อง-ด้วยกฎหมายว่าด้วยการควบกุมกุณภาพอาหารที่ใช้บังกับอยู่ในขณะนี้ มีบทบัญญัติไม่รัดกุมและเหมาะสมกับภาวการณ์ในปัจจุบัน จึงสมควร ปรับปรุงเสียใหม่ให้รัดกุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อความปลอดภัยและ สวัสดีภาพของประชาชน